

STUREN IN AFSpraak

De rol van de **Procureurs des Konings** in de opmaak van de **zonale veiligheidsplannen**

Saaske De Keulenaer
Elke Devroe

Dienst voor het Strafrechtelijk beleid Hallepoortlaan 5, 1060 Brussel

De rol van de **Procureurs des Konings** in de opmaak van de **zonale veiligheidsplannen**

- Uitgangspunten en historiek
- Algemene schets onderzoek 'De procureurs des Konings aan het woord'
- Bestudeerde onderwerpen en relevante Onderzoeksresultaten
- Sturen in afspraak? Enkele bekommernissen en mogelijkheden voor vervolgonderzoek

Dienst voor het Strafrechtelijk beleid Hallepoortlaan 5, 1060 Brussel

I. Uitgangspunten en historiek

- **WGP**: breekpunt voor stroomlijnen, standaardiseren en structureren van de communicatie over beleidsbepaling tussen politie en parket
- **Sturing parket op politie**: wettelijk afgebakend
- **Concrete sturing**: parketten sturen opsporingsbeleid politie door
 - uitdrukkelijke afbakening van de vervolgingsprioriteiten in lijsten vereenvoudigde PV's (VPV's) ~ 'politiespot op vraag van parket'
 - transparante directieven en overleg in diverse fora
- **Bijkomend element van sturing**: Inbreng van de procureur des Konings bij de opmaak van de zonale veiligheidsplannen

Dienst voor het Strafrechtelijk beleid Hallepoortlaan 5, 1060 Brussel

II. Algemene schets onderzoek 'De Procureurs des Konings aan het woord'

- **Situering in de tijd**:
 - Eerste ZVP'en werden opgemaakt in 2002 en waren geldig in 2003 / 2004
 - Start onderzoek: juni 2003
- Onderzoek naar **percepties en standpunten** van alle **pdk's** over de opmaak van de eerste zonale veiligheidsplannen
- Verkennend van aard, beleidsondersteunend voor de pdk's zelf
- **Neveneffecten**:
 - Mobilisering van parketten in beleidscyclus
 - Afbakening en toelichting termen 'beleidsplanning', 'beleidsvrije ruimte', 'beleidsprioriteiten', ...
 - Bewustmaking en mee oplijnen met een evolutie die binnen politie reeds een tijd aan de gang is
- **Anno 2006** reeds veel veranderd op vlak van communicatie, gestructureerd overleg, opmaak parketbeleidsplan

Dienst voor het Strafrechtelijk beleid Hallepoortlaan 5, 1060 Brussel

III. Bestudeerde onderwerpen en relevante onderzoeksresultaten

- Voorbereiding en totstandkomingsproces zvp'en
 - ➡ Zona(a)(e) veiligheidsplan/raad als beleidsinstrument
- Communicatie
 - ➡ Wisselwerking parketbeleid - zonale veiligheidsplannen
- Zvp'en an sich
 - ➡ Bestuurlijk - gerechtelijk luik
 - ➡ Evaluatie zvp'en
 - ➡ Strafrechtelijk beleid parket
- Voor- en nadelen politiehervorming

Dienst voor het Strafrechtelijk beleid Hallepoortlaan 5, 1060 Brussel

1. Hoe komt de beleidsbepaling tot stand? (1)

Zijn de prioriteiten van de pdk opgenomen in het zvp? Hoe werden deze onthaald en werd er rekening mee gehouden?

- **Voorstelling** gerechtelijke prioriteiten dmv.
 - Nota, jaarverslag, argumentatiematrix - Presentatie / voordracht
 - Prioriteiten voldoende bekend bij lokale politie (3)
- **Acceptatie** gerechtelijke prioriteiten
 - Algemeen goed onthaald
 - 4/5de pdk's : veel tot heel veel rekening gehouden met gerechtelijke prioriteiten pdk
 - Niet steeds alle gerechtelijke prioriteiten werden aanvaard en bijgevolg weerhouden in zvp
 - Oorzaak: gebrek aan capaciteit, eerder federale prioriteiten, voorrang geven aan meer lokaal gebonden prioriteiten, niet voldoende van toepassing

Dienst voor het Strafrechtelijk beleid Hallepoortlaan 5, 1060 Brussel

1. Hoe komt de beleidsbepaling tot stand? (2)

Zijn de prioriteiten van de pdk opgenomen in het zvp? Hoe werden deze onthaald en werd er rekening mee gehouden?

- **Definiëring** gerechtelijke prioriteiten
 - Helpt pdk's : bepaalt wat onder bepaalde misdrijven moet worden verstaan (in overleg met politiediensten, ARO, AIK, ZVR)
 - Helpt pdk's : geen nood aan definiëring of verduidelijking (reeds in wetten, circulaires)
- Belang van zvp als **beleidsinstrument**
 - Voordelen op vlak van evaluatie en communicatie, aandacht voor specificiteit van zone, garanties voor realisatie gerechtelijk luik
 - Minder interessant in kleinere zones, soms te abstract
- **Invloed** zonaal veiligheidsplan op strafrechtelijk beleid parket
 - 21 pdk's: daadwerkelijk invloed + sprake van wisselwerking
 - 6 pdk's: geen invloed

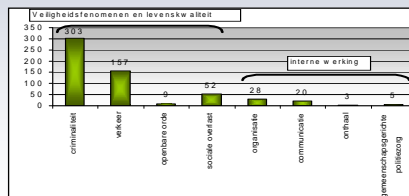

Dienst voor het Strafrechtelijk beleid Hallepoortlaan 5, 1060 Brussel

2. Wat met beleidsuitvoering?

Opmaak actieplannen voor uitvoering eerste ZVP'en

- **Niet** voor alle prioriteiten opgenomen in zvp actieplannen opgesteld (ten tijde van onderzoek)
- ½ pdk's betrokken bij opstellen actieplannen
- Kwaliteit actieplannen **goed tot zeer goed**

Dienst voor het Strafrechtelijk beleid Hallepoortlaan 5, 1060 Brussel

3. Hoe krijgt een parketbeleid vorm?

Welke criteria worden gehanteerd?

- Helpt pdk's heeft een antwoord geformuleerd
- **Meest voorkomende criteria:**
 - Nadeel of hinder voor de samenleving + frequent voorkomen
 - Nadeel voor het slachtoffer – ernstige aantasting fysieke integriteit personen
- **Andere criteria:**
 - Beschikbare criminaliteitscijfers
 - Snel en adequaat behandelen van gerechtelijke dossiers
 - Correct informeren van justitiabelen

Dienst voor het Strafrechtelijk beleid Hallepoortlaan 5, 1060 Brussel

3. Hoe krijgt een parketbeleid vorm?

Pro's en contra's arrondissementeel beleidsplan

- **Pro**
 - Actoren betrokken bij de werkzaamheden van het parket wijzen op het door het parket gevoerde beleid
 - Beschikbare capaciteit van administratie en magistratuur optimaal benutten
 - Bevordert de uniformiteit van de beslissingen van de magistraten
 - Nood aan een gerechtelijk verlengstuk op de politionele veiligheidsplannen
 - Instrument ter verantwoording van het gevoerde beleid
- **Contra**
 - Geen wettelijke verplichting / arbeidsintensief
 - Reeds voldoende plannen operationeel / geen toegevoegde waarde bij zvp
 - Ontbreken van canvas en gebrek aan wetenschappelijke ondersteuning

Dienst voor het Strafrechtelijk beleid Hallepoortlaan 5, 1060 Brussel

4. Aandacht voor gerechtelijk luik binnen ZVP

Lokale recherche

- **Ontevreden** over aandeel gerechtelijk luik in zvp'en: iets meer dan helft van pdk's
- Veel pdk's kritisch tov. **minimale werkingsnorm:**
 - Wordt niet steeds bereikt - norm is te klein
 - Lokale recherchecapaciteit gaat ook naar administratieve en andere politietaken
 - Taakverdeling tussen lokale en federale politie voor uitvoering gerechtelijke taken: problematisch/onduidelijk
- **Functionele werking**
 - Veel procureurs tevreden over functioneren binnen hun arrondissement
 - Doch verschillen in kwaliteit waarneembaar van zone tot zone
 - Middelen: gebrek aan financiële middelen, personeelsproblematiek, gebrekkige vorming

Dienst voor het Strafrechtelijk beleid Hallepoortlaan 5, 1060 Brussel

IV. Sturen in afspraak? Enkele bekommernissen en mogelijkheden voor vervolgonderzoek

- Het is heel belangrijk dat prioriteiten worden vertaald in **concrete actieplannen** die in **nauw overleg** worden uitgewerkt door politie, parket en bestuurlijke overheid
- Is opname in een plan (intentieverklaring) een **voldoende waarborg**? Het gaat hier uitsluitend om beleidsbepaling, niet om uitvoering. Opvolging en evaluatie zijn dus noodzakelijk.
- Is er steeds sprake van **projectmanagement bij de opvolging** van de parketprioriteiten? Wat indien heroriëntatie in prioriteiten zich opdringt?
- Betekent de inbreng van de procureur in de opmaak van de zvp'en een **meerwaarde** voor de politiediensten? Is transparant maken van parketbeleidsdirectieven tav. opsporingsbeleid een meerwaarde voor politie of alleen indien het vervolgingsbeleid hierop aansluit en hieruit voortvloeit? Is er steeds **communicatie** over vervolgingsbeleid naar politiemensen toe of is er enkel sprake van lijsten pvv's?

Dienst voor het Strafrechtelijk beleid Hallepoortlaan 5, 1060 Brussel